

INSTRUCIUNI PRIVIND EVITAREA CREĂRII DE CONDIȚII ARTIFICIALE ÎN ACCESAREA PNDR 2014-2020

I. ELEMENTELE DE IDENTIFICARE A CONDIȚIILOR ARTIFICIALE

Stabilirea creării de condiții artificiale se constată în situația în care sunt îndeplinite cumulativ două tipuri de indicii temeinice denumite elemente obiective și elemente subiective, astfel:

- a) existența unor împrejurări de natură obiectivă (**elemente obiective**),
  - b) existența unei coordonări intenționate (deliberate) între solicitant și o terță persoană/terțe persoane (**elemente subiective**).
- A) **Elementele obiective** sunt cele care arată că prin implementarea proiectului respectiv nu se pot îndeplini obiectivele măsurii de sprijin, se acorda un avantaj nejustificat beneficiarului/altor entități terțe/ se creează un obstacol considerabil în calea atingerii finalității urmărite prin schema de ajutor.
- B) **Elementele subiective** sunt acele situații/fapte (indicatori/premise) prin care se creează aparența unui solicitant/proiect eligibil sau prin care, în cadrul proiectului, sunt introduse anumite componente/activități ce au doar scopul obținerii unor avantaje necuvenite din punct de vedere al scorării.

Scopul urmărit prin crearea condițiilor artificiale este contrar obiectivelor stabilite prin reglementările naționale și/sau europene aplicabile și fișele tehnice ale măsurilor/submăsurilor din PNDR.

II. PRINCIPII GENERALE DE ANALIZĂ A INDICATORILOR ȘI PRECIZĂRI METODOLOGICE PENTRU IDENTIFICAREA CREĂRII CONDIȚIILOR ARTIFICIALE

1. Prin Art. 60 din Regulamentul 1306/2013 se prevede că: „fără a aduce atingere dispozițiilor specifice, **nu se acorda nici un avantaj** prevăzut în cadrul legislației agricole sectoriale persoanelor fizice sau juridice în privința cărora s-a stabilit că **au fost create în mod artificial** condițiile cerute în vederea obținerii acelor avantaje, contrar obiectivelor legislației”.

Se consideră condiții artificiale, acele condiții create în mod voluntar de către solicitanți, în scopul obținerii unui avantaj (inițial necuvenit) oferit prin programul/măsura/submăsura în cauză, cum ar fi:

- a) creare de condiții artificiale în vederea încadrării solicitantului în categoriile de solicitanți eligibili și/sau a îndeplinirii unei/unor condiții de eligibilitate specifice măsurii/submăsurii
- b) creare de condiții artificiale prin existența **unui beneficiar formal** (solicitantul/beneficiarul direct de fonduri) și **a unui beneficiar real** (indirect) al finanțării, ca persoane fizice și/sau juridice distincte sau identice
- c) creare de condiții artificiale în vederea obținerii unei **încadrări mai avantajoase** în sistemul principiilor și criteriilor de selecție.
- d) creare de condiții artificiale în vederea obținerii unui procent suplimentar al intensității/plafon mai mare al sprijinului comparativ cu cel la care proiectul și/sau solicitantul/beneficiarul ar fi avut dreptul dacă nu s-ar fi creat condiția artificială respectivă.

Nu se considera condiții artificiale situațiile în care se realizează identificarea în documentația prezentată a unor erori materiale sau a corecturilor acestora, deficiențe care, pe parcursul verificărilor efectuate și a clarificărilor transmise de solicitanți cu ocazia solicitării informațiilor suplimentare nu sunt dovedite că au scop ilicit.”

2. Pentru constatarea creării unei condiții artificiale, este necesar să se identifice în documentația analizată **cel puțin un obiectiv general sau specific** aferent legislației agricole sectoriale precizat în reglementările naționale/europene aplicabile și/sau în fișele tehnice ale măsurilor/submăsurilor, **încălcăt prin crearea respectivei condiții artificiale.**

III. PRINCIPII SPECIFICE PENTRU SUBMASURA 4.1a CARE CONDUC LA SUSPICIUNEA POTRIVIT CĂREIA CONDIȚIILE DE ELIGIBILITATE ȘI SELECȚIE AU FOST CREATE ÎN MOD ARTIFICIAL ÎN VEDEREA OBȚINERII UNUI AVANTAJ CONTRAR OBIECTIVELOR LEGISLAȚIEI.

1	<p>Avantaj vizat: Criteriu de eligibilitate: VERIFICAREA CRITERIILOR DE ELIGIBILITATE A PROIECTULUI</p>	<p>DE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Solicitantul nu se încadrează în categoria solicitanților eligibili pentru finanțare - Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat. - Solicitantul este înregistrat în Registrul debitorilor AFIR (până la contractare acesta trebuie să achite debitul către AFIR).
1a	<p>Premisă de creare Condiții artificiale</p>	<p>Crearea unei entități juridice noi (solicitant de fonduri) de către asociați/actionari majoritari, administrator/i, ai altor entități juridice cu același tip de activitate față de tipul de activitate finanțabil prin proiect.</p>

1b	Stare de fapt care indica o suspiciune de creare de condiții artificiale	Sunt identificați indicatori care conduc la concluzia că o entitate juridică existentă (care intră sub incidența restricțiilor de eligibilitate) /asociatii/acționarii /administratorii ai acesteia a/au creat o noua entitate juridică prin care accesează fondurile FEADR prin eludarea criteriilor restrictive dar aceasta/acestia continua să dețină controlul asupra solicitantului sau a producției acestuia. (ex de elemente ce pot fi identificate: finanțarea investițiilor noii societăți de către cea veche prin împrumuturi sau plăți nejustificate, cedarea voluntară/vanzarea de terenuri/mijloace de producție care sunt folosite în continuare în comun, integrarea fluxurilor de producție prin preluarea semnificativă a producției*)
1c	Măsuri luate în cazul confirmării creării de condiții artificiale	<p>I. În etapa de verificare a Cererii de Finanțare Declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă și retragerea acesteia din procesul de selecție</p> <p>II. În etapa de verificare a Cererilor de plată Declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă, rezilierea Contractului de Finanțare încheiat cu AFIR, constituirea unui debit (dacă este cazul) pentru recuperarea eventualelor tranșe de plată anterioare.</p>
2	<u>Avantaj vizat:</u> <u>Criteriu:</u> Stabilirea intensității sprijinului public	Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare , dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul fermelor mici și medii (cu dimensiunea până la 250.000 SO) și pentru obținerea de material de înmulțire, respectiv 70% în cazul fermelor având peste 250.000 SO.
2a	Premisă de creare Condiții artificiale	a- Diminuarea dimensiunii economice a fermei sub 250.000 SO , prin cedarea voluntară către terți a unor suprafețe de teren. b - Constituirea unei exploatații care se încadrează în plafonul de 250.000 SO prin preluarea formală de la terți a unor suprafețe de teren cedate în mod voluntar de către aceștia.
2b	Stare de fapt care indica o suspiciune de creare de condiții artificiale	a- Solicitantul/beneficiarul a cedat voluntar o parte din terenurile, către un terț cu același tip de activitate , dar continuă să dețină controlul asupra solicitantului prin prestarea semnificativă a lucrarilor agricole și/sau realizează preluarea semnificativă a producției* de la societatea careia i-a cedat în mod voluntar terenurile respective. b- Solicitantul/beneficiarul și-a constituit ferma prin preluarea unor terenurilor, de la un terț cu același tip de activitate , iar cedentul continuă să dețină controlul asupra solicitantului prin prestarea semnificativă a lucrarilor agricole și/ sau realizează

		preluarea semnificativă a producției* de la acesta.
2c	Măsuri luate în cazul confirmării creării de condiții artificiale	<p>I. În etapa de verificare a Cererii de Finanțare Declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă și retragerea acesteia din procesul de selecție.</p> <p>II. În etapa de verificarea cererilor de plată Declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă, rezilierea Contractului de Finanțare încheiat cu AFIR, constituirea unui debit (dacă este cazul) pentru recuperarea eventualelor tranșe de plată anterioare.</p>
3	<p>Avantaj vizat: Criteriu: Stabilirea intensității sprijinului public</p>	<p>Intensitatea sprijinului nerambursabil se va putea majora cu 20 puncte procentuale suplimentare, dar rata sprijinului combinat nu poate depăși 90% în cazul :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investițiilor realizate de tinerii fermieri, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare (așa cum sunt definiți la art. 2 al R (UE) nr. 1305/2013.
3a	Premisă de creare Condiții artificiale	Asociatul/acționarul unic/majoritar/, persoana cu vârsta sub 40 de ani nu este cel care conduce efectiv societatea (nu deține controlul în mod efectiv, chiar dacă este asociat/actionar unic sau deține majoritatea absolută a părților sociale/acțiunilor- peste 50% și deține calitatea de unic administrator)
3b	Stare de fapt care indica o suspiciune de creare de condiții artificiale	Asociatul /acționarul unic/majoritar/, în calitate de unic administrator, persoana cu vârsta sub 40 de ani NU este cel care semnează în mod sistematic documentele legate de activitatea economică a societății (documente de finanțare, documente de plată, contracte, etc), existând o practică frecventă și/sau nejustificată de delegare/împuternicire către alte persoane a atribuțiilor sale.
3c	Măsuri luate în cazul confirmării creării de condiții artificiale	<p>I. În etapa de verificare a Cererii de Finanțare Diminuarea corespunzătoare a ratei și a cuantumului sprijinului public vizate prin crearea condiției artificiale.</p> <p>II. În etapa de verificarea cererilor de plată Diminuarea corespunzătoare a ratei și a cuantumului sprijinului public vizate prin crearea condiției artificiale, constituirea unui debit(dacă este cazul) pentru</p>

		recuperarea sumelor suplimentare plătite în cazul eventualelor tranșe de plată anterioare.
4	<p>Avantaj vizat: Criteriu de selecție: Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol al managerului exploatației agricole</p>	<p>Administratorul/Managerul exploatației deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect, în funcție de:</p> <p>(1) studii superioare 10 p (2) studii liceale sau postliceale 8 p</p>
	<p>Premisă de creare Condiții artificiale</p>	<p>Managerul exploatației, care deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect nu este cel care conduce efectiv exploatația, respectiv activitatea economică a solicitantului.</p>
	<p>Stare de fapt care indica o suspiciune de creare de condiții artificiale</p> <p>Măsurile luate în cazul confirmării creării de condiții artificiale</p>	<p>Managerul exploatației (“tânărul fermier” sau o altă persoană din conducerea solicitantului care are atribuțiile directe legate de conducerea, organizarea, planificarea și controlul proceselor de producție specifice sectorului agricol al solicitantului) care deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect NU semnează documentele legate de activitatea tehnică și/sau economică a exploatației (documente de finanțare, documente de plată, contracte, etc), existând o practică frecventă și/sau nejustificată de delegare/împuternicire către alte persoane a atribuțiilor sale.</p> <p>I. În etapa de verificare a Cererii de Finanțare Recalcularea de către expertul evaluator a punctajului fără punctele aferente criteriului pentru care au fost depistate condiții artificiale.</p> <p>II. În etapa de verificarea cererilor de plată Recalcularea punctajului verificarea în raportul de selecție aferent, dacă proiectul ar fi fost selectat spre finanțare cu punctajul refăcut. În situația în care proiectul nu ar fi fost selectat spre finanțare cu punctajul se va proceda la declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă, rezilierea Contractului de Finanțare încheiat cu AFIR, constituirea unui debit(dacă este cazul) pentru recuperarea eventualelor tranșe de plată anterioare.</p>

* **se consideră preluarea semnificativă a producției** : situația în care solicitantul/beneficiarul desface/prevede desfacerea producției realizată/prevăzută în proporție **de peste 75% din Cifra de Afaceri** către un singur alt agent economic

Important

În etapa de verificare a Cererii de Finanțare, decizia privind constatarea creării unei condiții artificiale se ia după parcurgerea următorilor pași:

- Sintetizarea elementelor identificate și comunicarea acestora solicitantului prin intermediul unei notificări, prin care se solicită totodată exprimarea unui punct de vedere într-un termen procedural;
- Analizarea punctului de vedere exprimat de beneficiar (daca acesta îl transmite în termenul procedural comunicat)
- Declararea Cererii de Finanțare ca fiind neeligibilă din cauza identificării unor condiții artificiale create de solicitant, prezentându-se **în mod fundamentat** la rubrica observații în **fișa de verificare E1.2**, modul în care a fost **încălcat prin crearea respectivei condiții artificiale cel puțin un obiectiv general sau specific** aferent legislației agricole sectoriale precizat în reglementările comunitare aplicabile și/sau în fișele tehnice ale măsurilor/submăsurilor.

În etapa de verificare a solicitărilor de plată, decizia privind constatarea creării unei condiții artificiale se ia doar după parcurgerea pașilor procedurali aferenți constatării unei nereguli, astfel :

- Identificarea și analiza corelării indicatorilor care au condus la constatarea suspiciunii rezonabile de creare a condițiilor artificiale.
- Întocmirea formularului **IRD 0.1** - Suspiciune de neregulă/suspiciune de fraudă
- Întocmirea **Proiectului Procesului Verbal de Constatare** a neregulilor și transmiterea acestuia către beneficiar pentru exprimarea unui punct de vedere
- Primirea și analiza **punctului de vedere** exprimat de beneficiar(daca acesta îl trimite în termenul procedural comunicat)
- Întocmirea Procesului Verbal de Constatare a neregulilor **în concluziile caruia se va enunța în mod fundamentat** modul în care a fost **încălcat, prin crearea respectivei condiții artificiale, cel puțin un obiectiv general sau specific** aferent legislației agricole sectoriale precizat în reglementările naționale și/sau europene aplicabile și/sau în fișele tehnice ale măsurilor/submăsurilor.

ATENȚIE!

În situația în care se constată că solicitantul/beneficiarul nu crează nici un avantaj suplimentar față de criteriile de eligibilitate/selecție, rata de sprijin și/sau cuantumul sprijinului, proiectul acestuia rămâne eligibil, va fi punctat corespunzător și va primi rata sprijinului corespunzător.

IV. TERMENI ȘI DEFINIȚII

- **Beneficiar real** – acea entitate economică (persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice/întreprinzător (II/IF) sau persoană juridică)) pentru care se prezintă dovezi suficiente că are un beneficiu final, direct sau indirect, în urma obținerii finanțării nerambursabile de către beneficiarul formal (respectiv solicitantul/beneficiarul de fonduri)
- **Beneficiar formal** - acea entitate entitate economică (persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice/întreprinzător (II/IF) sau persoană juridică) pentru care se prezintă dovezi suficiente si obiective că a depus o Cerere de Finanțare nerambursabilă cu scopul (ascuns) de a obtine fonduri nerambursabile si de a deservi astfel interesele beneficiarului real
- **Indicator** - acea situație reală si obiectiva ce rezultă din elementele prezentate în cadrul cererii de finanțare precum și din elementele rezultate în urma aplicării prevederilor procedurale oficiale în vigoare la data efectuării verificării. Indicatorii pot fi analizați și constatați atât la faza de depunere a cererii de finanțare, la faza incheierii contractului de finanțare, cât și pe perioada de derulare a proiectului până la sfârșitul perioadei de monitorizare.
- **Crearea de condiții artificiale** este acea acțiune sau inacțiune deliberată a solicitantului/beneficiarului de fonduri nerambursabile și/sau unui/unor terțe persoane fizice sau juridice care are ca rezultat o modificare a unei situații existente la un moment dat, pentru a beneficia de plăți în temeiul schemei de ajutor, urmărind să obțină un avantaj necuvenit, prin acest fapt identificandu-se cumulativ si o cel puțin o situatie in care a fost incalcat **cel puțin un obiectiv general sau specific** aferent legislației agricole sectoriale precizat în reglementările naționale si/sau europene aplicabile și/sau în fișele tehnice ale măsurilor/submăsurilor, astfel că finalitatea urmărită prin sub-măsură (acela de dezvoltare a exploatației vizate pentru sprijin), nu poate fi atinsă.
- **„Aceeasi activitate”** sau „acelasi tip de activitate” reprezintă acea situație în care două sau mai multe entități economice desfășoară activități autorizate identificate prin aceeași clasă CAEN (nivel 4 cifre) și realizează produse/servicii/lucrari similare.
- **Cedare voluntară** reprezintă acea acțiune prin care o entitate economică (persoană fizică autorizată să desfășoare activități economice/întreprinzător (II/IF) sau persoană juridică) înstrăinează prin orice metodă (vanzare, donatie, etc) elemente aferente mijloacelor fixe ale respectivei entitati economice.